



Pelgrims
VAN hoop

Bidden in het Heilig Jaar

2025

Pelgrims van hoop

©2025 Adveniat

Jongbloed Media, Leeuwarden

Tweede druk, 2025

Redactie: Leo Fijen

Grafische vormgeving: Jeanine van Poppel

Met dank aan de Nederlandse bisschoppen
en met medewerking van Anna Kruse, hoofd pers
en communicatie van de bisschoppenconferentie.
Meer informatie: www.jubeljaar2025.nl

Zes paters jezuiten in Amsterdam schreven de tek-
sten over de heiligen. Ze zijn alle zes verbonden aan
de Krijtberg, de jezuitenkerk in het centrum van de
hoofdstad, én ze zijn actief op het internet met www.biddenonderweg.org en www.igniswebmagazine.nl

www.jongbloedmedia.nl

Alle rechten voorbehouden

ISBN 9789493395022



Leo Fijen | Inleiding

Zegen van God in Heilig Jaar

IN KLOOSTERS EN ABDIEN ZIJN de completeen me het meest dierbaar. Omdat de dag wordt teruggegeven aan God en omdat de broeders of zusters buigen voor de Schepper van hemel en aarde en in nederigheid gezegend worden voor de nacht. En die zegen wordt uitgedrukt met eeuwenoude tekens van gewijd water en heilige woorden Die buiging, de besprenkeling en het verdwijnen in de donkere kloostergangen, het geeft zo goed weer wat de zegen ten diepste is: zij scheidt en verandert de werkelijkheid, zij verbindt het dagelijkse verhaal van mensen met de stilte van de nacht. Zij maakt je in de intimiteit van het donker deelgenoot van de grotere wereld van God. Zo geeft de zegen ook ruimte voor de nacht. En wat daar in de zegen na de completeen gebeurt, dat geldt voor alle andere zegeningen in ons leven. Voor de maaltijd, voor het werk, voor een pelgrimage, voor een zieke naaste.

Aangezicht van de naaste en van God

De zegen is er namens God, altijd in het aangezicht van de naaste. Zo drukt de zegen ook goed uit dat geen mens zonder de ander kan leven en ook niet kan groeien zonder het aangezicht van de naaste en van God. De zegen zegt zoveel over het wezen van ons geloof en onze zoektocht: waar je ook bent, wat je functie of levensgeschiedenis ook is, hoe oud of jong je ook bent, je bent een

kind van God, een geliefd kind van God. En dat kind wil en mag groeien. Die groei wens ik ieder toe bij het begin van het nieuwe jaar. Laat je daarom zegenen en word als nieuw. En voordat je de zegen van God over je laat neerdalen, doe wat ik ooit leerde in het klooster: toon je gebalde vuisten, laat al je verdriet en boosheid los door je handen te openen, draai je handen om, geef je lege handen aan God en sluit vrede en vriendschap door te bidden. Dan kan God je zegenen en word je als nieuw.

Zegen over ieders leven en huis

Mooier kun je het Heilig Jaar niet beginnen. Je eigen verhaal wordt verbonden met een groter verhaal, dat van God met mensen en van mensen met God. Dat geeft ruimte en relativering in je eigen bestaan. De dingen die je doet en meemaakt, ze hangen niet meer als los zand aan elkaar. Je leven wordt daarmee meer dan een aaneenschakeling van toevallige momenten. Je bent nooit alleen. Je vraagt de zegen van God. En die zegen betekent in het Hebreeuws letterlijk: groeikracht vermeerderen. Als God me nabij is en me zegent, laat Hij me groeien. Op het sterfbed, na een conflict in de familie, bij het begin van een nieuwe uitdaging. Of als een nieuw jaar ons wacht, een jubeljaar, een heilig jaar. Wie wil er dan niet gezegend zijn?

Meditaties

In dit gebedenboek nemen alle Nederlandse bisschoppen ons mee in het Heilig Jaar, met meditaties die als een zegen voor ons allen zijn, van maand tot maand, als pelgrims van hoop. Met steeds weer ook kleine verhalen van heiligen die ons zijn voorgegaan in de pelgrimage van leven en geloof. Zij zijn onze voorbeelden, zij zijn onze voorsprekers bij God. De jezuiteten in Nederland hebben deze verhalen voor hun rekening genomen. En dan zijn er nog de bijzondere momenten van dit jubeljaar en de feestdagen van het kerkelijk jaar, prachtig op een rij gezet in de podcasts voor dit Heilig Jaar op pagina 188 en de video's 'Op weg met het kerkelijk jaar' van pagina 189. Tenslotte is een reeks van pelgrimages en activiteiten die in dit gebedenboek bij elkaar zijn gebracht. Met dank aan de bisschoppen en bisdommen, met dank aan de jezuiteten, met dank aan allen die elkaar tot zegen willen zijn in dit Heilig Jaar dat in Nederland op 29 december van het afgelopen jaar is geopend.

LEO FIJEN

Inhoud

LEO FIJEN Voorwoord	3
Brief van de R.-K. bisschoppen van Nederland	8
Hymne en gebed Jubeljaar 2025	12
PAUS FRANCISCUS Bul Jubeljaar 2025	14
JANUARI Oud en nieuw elan	50
JOHANNES VAN DEN HENDE	
Heilige Karel Houben	55
FEBRUARI Opdracht van de Heer	60
PETER WELLEN	
Heilige Josephine Bakitha van Soedan	66
MAART Vastenmeditatie	72
RON VAN DEN HOUT	
Mirakel van Amsterdam	77
APRIL Goede Week en Pasen	82
WILLEM KARDINAAL EIJK	
Heilige Carlo Acutis	87
Heilige Petrus Canicius	89
Heilige Catharina van Siena	91
MEI Mariamaand	96
HERMAN WOORTS	
Heilige Maria Visitatie	101
JUNI Pelgrims van de hoop	106
JAN VAN BURGSTEDEN	
Heilige Kaatje Dirks van Ossendrecht	113

JULI Twee heiligen voor onze tijd	116
TED HOOGENBOOM	
Heilige Benedictus	122
Heilige Maria Magdalena	124
Heilige Titus Brandsma	126
AUGUSTUS Erop uit... als pelgrim van hoop	132
JAN HENDRIKS	
Heilige Edith Stein	137
Heilige Sint Monica	139
SEPTEMBER Hoop voor de schepping	144
GERARD DE KORTE	
Heilige San Lorenzo Ruiz de Manila	149
OKTOBER Maand van de missionarissen	154
EVERARD DE JONG	
Heilige Thérèse van Lisieux	159
Heilige Teresa van Avila	161
NOVEMBER Allerheiligen, Allerzielen	166
ROB MUTSAERTS	
Sint Maarten	170
DECEMBER Mensen wachten vol hoop	176
PAUL VERBEEK NAMENS BISSCHOP JAN LIESSEN	
Heilige Franciscus Xaverius	182
Podcasts & Video's	188
Activiteiten bisdommen	190

Pelgrims van hoop

Brief van de R.-K. bisschoppen van Nederland bij gelegenheid van het begin van het Jubeljaar 2025

Dierbare broeders en zusters in Christus, In onze Kerk wordt 2025 een bijzonder jaar. Het wordt gevierd als een ‘Jubeljaar’ of ‘Heilig Jaar’. Dit is van oorsprong een oudtestamentische traditie, die nu elke 25 jaar wordt herhaald. Paus Franciscus heeft aan het Heilig Jaar 2025 het thema ‘Pelgrims van hoop’ meegegeven. Als voorbereiding op dit bijzondere Jubeljaar richten wij ons tot u met deze brief, om met u samen na te denken over de betekenis van ‘hoop’ in ons leven, in onze geloofsgemeenschap en in de samenleving.

1. De hoop die niet teleurstelt

‘Hoop’ is een heel oud religieus thema. We spreken van ‘de christelijke hoop die in ons leeft’. Daarmee bedoelen we dat Jezus Christus gestorven én verrezen is en daardoor voor ons het perspectief op eeuwig leven heeft geopend. Voor gelovige mensen betekent dit dat er altijd hoop is op een betere toekomst: hier of in het hierna-maals. Vertaald naar het leven van alledag betekent dit dat gelovigen mensen mogen zijn die per definitie positief en optimistisch in het leven staan. Het glas is altijd halfvol, nooit halfleeg. Het is niet voor niets dat paus Franciscus het document, waarmee hij het Heilig Jaar 2025 aankondigde, de titel heeft gegeven: ‘De hoop stelt niet teleur’. In een wereld waarin onzekerheid en angst vaak

overheersen, roept de paus ons op om stevig verankerd te blijven in de hoop die ons door Christus is gegeven. Die hoop komt voort uit de belofte dat God ons liefheeft en dat Hij ons leidt op onze levensweg. Als pelgrims van hoop zijn wij geroepen om dit vertrouwen uit te dragen.

2. Hoop als gave en opdracht

Paus Benedictus XVI heeft in zijn encycliek ‘Spe Salvi’ uit 2008 al het fundamentele karakter van christelijke hoop benadrukt. *‘Hoop is een voorwaarde voor leven en een middel om te overleven. Het is de kracht die ons in staat stelt de toekomst met een zekere verwachting tegemoet te zien, zelfs in het aangezicht van moeilijkheden en lijden’* (Spe Salvi, §27). Deze woorden herinneren ons eraan dat hoop niet alleen troost biedt in tijden van tegenslag, maar ook een drijvende kracht is die ons helpt om de uitdagingen van onze tijd met moed en vastberadenheid tegemoet te treden. Dagelijks horen mensen om zich heen veel negatieve en sombere verhalen over oorlogen, vluchtelingen, sociale ongelijkheid en allerlei crises dichtbij en veraf. Je zou er pessimistisch van worden. Maar vanuit ons geloof weten we dat dit de verkeerde instelling is. Er gebeurt in de maatschappij ook veel goeds dat het verdient om onder de aandacht gebracht te worden. Daarom roepen we iedereen op om in dit komende Heilig Jaar de schijnwerpers te richten op plekken van hoop, op hoopvolle gebeurtenissen in de samenleving en op mensen die hoop uitstralen.

3. Getuigen van de hoop

Een belangrijk kenmerk van christelijke hoop is dat we deze niet voor onszelf houden, maar delen en uitdragen in de wereld. Ons geloof is niet alleen een persoonlijke aangelegenheid, maar een oproep om te getuigen van de hoop die in ons leeft. De apostel Petrus schrijft daarover: *'Wees altijd bereid tot verantwoording aan wie u rekenschap vraagt van de hoop die in u leeft'*(1 Petrus 3:15). Als gelovigen zijn wij geroepen om vanuit de hoop te leven en een positieve bijdrage te leveren aan de maatschappij. Dat betekent dat we niet alleen vertrouwen op de voorzienigheid van God, maar ook actief werken aan het bevorderen van rechtvaardigheid, vrede en solidariteit. Daarom willen wij met u een 'beweging van hoop' in gang zetten. Laten we onze parochies, gezinnen en gemeenschappen maken tot plaatsen van ontmoeting en hoop. Laten we elkaar ondersteunen, bemoedigen en samen zoeken naar manieren om ons geloof zichtbaar te maken in onze daden. Hoop vindt haar vervulling in de liefde. Door in liefde te leven, getuigen wij van de levende hoop die Christus ons heeft gegeven.

4. De hoop doorgeven

Tot slot nodigen wij u uit om de hoop door te geven aan anderen, vooral aan hen die ontmoedigd zijn of zich in een moeilijke situatie bevinden. Paus Franciscus nodigt ons uit om 'bruggen van hoop' te bouwen en ons leven te richten op de noden van anderen, vooral de armen, de eenzamen en de vreemdelingen. Het is onze roeping als christenen om niet alleen onze hoop levend te houden, maar ook hoop te brengen. Vooral naar mensen en plaatsen waar de hoop ontbreekt.

5. Slotwoord

Dierbare broeders en zusters, laten we in dit Heilig Jaar in beweging komen en op weg gaan als ‘pelgrims van hoop’. Daarbij mogen we onze ogen gericht houden op Christus, die ons de ware en onvergankelijke hoop schenkt. Tegelijkertijd mogen we gehoor geven aan de oproep om samen te werken aan een wereld, waarin liefde en gerechtigheid de boventoon voeren en waarin de hoop op Gods belofte ons leidt en inspireert. Moge de Heilige Geest u vervullen met vreugde en vrede in uw geloof, zodat u rijkelijk kunt hopen, zoals de apostel Paulus ons bemoedigt: *‘Moge de God van de hoop u vervullen met alle vreugde en vrede in uw geloof, zodat uw hoop overvloedig door de kracht van de Heilige Geest’* (Romeinen 15:13).

Mogen deze woorden u inspireren en u helpen om – samen met ons – de pelgrimstocht van hoop aan te gaan, met een hart dat openstaat voor de toekomst die God ons belooft.

Baarn, 18 december 2024

De Rooms-Katholieke bisschoppen van Nederland

Meer informatie over het Jubeljaar 2025 en de viering hiervan vindt u op:

www.jubeljaar2025.nl

Pelgrims van hoop | *Hymne voor Jubeljaar 2025*

Alle landen, volkeren en talen
die in nacht en duisternis verdwalen,
zien een licht: Uw Woord komt hen bezoeken.
Wie gebroken is, mag Uw Zoon ontmoeten.

Refrein

Vlam van liefde, hoop die ons doet leven,
hoor ons lied, een lofzang uit ons hart.
Gij, de bron van vred' en eeuwig leven,
laat ons volledig voortgaan aan Uw hand.

Goede God, geduldig, vol erbarmen,
toon Uw trouw aan kleinen en aan armen.
Bron van hoop, Gij scheidt een nieuwe aarde.
Zend Uw Adem, God, laat ons niet verharden.

Refrein

Vlam van liefde, hoop die ons doet leven,
hoor ons lied, een lofzang uit ons hart.
Gij, de bron van vred' en eeuwig leven,
laat ons volledig voortgaan aan Uw hand.

Onze ogen zien de nieuwe morgen.
Gij komt nader, houdt U niet verborgen,
zendt ons uit: 'Verkondigt allerwegen:
Ik ben God-met-u. Ga, ontvang mijn zegen!'

Refrein

Vlam van liefde, hoop die ons doet leven,
hoor ons lied, een lofzang uit ons hart.
Gij, de bron van vred' en eeuwig leven,
laat ons volledig voortgaan aan Uw hand.

*Oorspronkelijke tekst: Pierangelo Sequari
Nederlandse bewerking: Bas Suijkerbuijk*

Officiële Gebed voor Jubeljaar 2025

Vader in de hemel

*Moge het geloof dat U ons gegeven hebt
in uw Zoon, Jezus Christus, onze broeder,
en moge de vlam van de liefde
die in ons hart is ontstoken
door de Heilige Geest,
in ons de zalige hoop doen herleven
op de komst van uw Koninkrijk.*

*Moge uw genade ons onvermoeibaar maken
in het zaaien van evangelische zaden
die de mensheid en de kosmos
van binnenuit omvormen.
moge uw genade ons standvastig maken
in de zekere verwachting van een nieuwe hemel
en een nieuwe aarde,
wanneer de machten
van het kwaad zijn overwonnen,
en uw glorie voor eeuwig zal worden geopenbaard.*

*Moge de genade van het Jubeljaar in ons,
Pelgrims van Hoop,
een verlangen doen herleven
naar de schatten van de hemel.
Moge diezelfde genade de vreugde en vrede
van onze Verlosser over de hele aarde verspreiden.
Aan U, onze God, te allen tijde gezegend,
zij glorie en lof in eeuwigheid.*

Amen.

De Heilige Stoel

SPES NON CONFUNDIT

Bul van de afkondiging
van het Gewone Jubeljaar
van het jaar 2025

FRANCISCUS

**BISSCHOP VAN ROME
DIENAAR VAN DE DIENAREN GODS
MOGE DE HOOP HET HART VERVULLEN VAN
ALLEN DIE DEZE BRIEF ZULLEN LEZEN**

1. “*Spes non confundit*”, “de hoop wordt niet teleurgesteld” (Rom. 5, 5). In het teken van de hoop bemoedigt de apostel Paulus de christengemeenschap van Rome. De hoop is ook de kernboodschap van het komende Jubeljaar, dat de paus overeenkomstig de oude traditie iedere vijfentwintig jaar afkondigt. Ik denk aan alle *pelgrims van hoop* die naar Rome zullen komen om het Heilig Jaar te beleven, en aan allen die het in de particuliere Kerken zullen vieren, omdat zij de stad van de apostelen Petrus en Paulus niet kunnen bezoeken. Moge het voor allen een levend en persoonlijk ogenblik van ontmoeting met de Heer Jezus, “de deur” van het heil (vgl. Joh. 10, 7.9) kunnen zijn; met Hem die de Kerk altijd, overal en aan allen moet verkondigen als “onze hoop” (1 Tim. 1, 1).

Allen hopen. In het hart van ieder mens leeft de hoop als verlangen naar en de verwachting van het goede, ook al weet hij niet wat morgen zal brengen. De onvoorspelbaarheid van de toekomst doet echter soms tegenstrijdige gevoelens naar boven komen: van vertrouwen tot vrees, van kalmte tot moedeloosheid, van zekerheid tot twijfel. Wij komen vaak moedeloze personen tegen, die sceptisch en pessimistisch naar de toekomst kijken, alsof niets hun geluk zou kunnen bieden. Moge het Jubeljaar voor allen een gelegenheid zijn om de hoop nieuw leven in te blazen. Gods Woord helpt ons de redenen daarvoor te vinden. Laten wij ons laten leiden door hetgeen de apostel Paulus juist aan de christenen van Rome schrijft.

Een Woord van hoop

2. “Gerechtigd door het geloof, leven wij in vrede met God door Jezus Christus onze Heer. Hij is het, die ons door het geloof de toegang heeft ontsloten tot die genade waarin wij staan; door Hem ook mogen wij ons beroemen op onze hoop op de heerlijkheid Gods. [...] En de hoop wordt niet teleurgesteld, want Gods liefde is in ons hart uitgestort door de heilige Geest die ons werd geschonken” (Rom. 5, 1-2.5). Er worden hier veel aanknopingspunten voor reflectie voorgesteld door de heilige Paulus. Wij weten dat de Brief aan de Romeinen een beslissende overgang markeert in zijn werk voor de evangelisatie. Tot op dat ogenblik heeft hij deze ontwikkeld in het oostelijk gebied van het Romeinse Rijk en nu wacht Rome op hem met alles wat zij in de ogen van de wereld vertegenwoordigt: een grote uitdaging die onder